

Pracodawcy
Rzeczypospolitej
Polskiej
Rok założenia 1989

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS-173-233/20
Data wpływu 14. 04. 2020

dr Andrzej Malinowski
Prezydent

Warszawa, 14 kwietnia 2020 r.

CML/035/04/2020/AP

Do druku nr 324

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie Dariuszu,

w odpowiedzi na pismo z 6 kwietnia 2020 r., nr SPS-WP-173/68/20, dotyczące przedstawienia opinii o poselskim projekcie ustawy o utworzeniu prawdziwej Tarczy antykryzysowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw, w załączeniu przekazuję stanowisko Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej.

*2 wypracowani na całość
Andrzej Malinowski*

Załącznik:

Stanowisko Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej wobec poselskiego projektu ustawy o utworzeniu prawdziwej Tarczy antykryzysowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
03-973 Warszawa
ul. Brukselska 7

T (22) 518 87 03
F (22) 518 87 87
E biuro@pracodawcyrp.pl
www.pracodawcyRP.pl

**Stanowisko Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej
wobec poselskiego projektu ustawy o utworzeniu prawdziwej Tarczy antykryzysowej
oraz o zmianie niektórych innych ustaw**

I. Ocena ogólna

Pozytywnie oceniamy inicjatywę przygotowania rozwiązań, które miałyby stanowić realne wsparcie dla pracodawców w ramach Tarczy antykryzysowej. Wielokrotnie zwracaliśmy uwagę na to, że regulacje z pierwszej wersji Tarczy są niewystarczające i mogą okazać się nieskuteczne. Popieramy wszelkie działania, których celem jest pomoc przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz ochrona miejsc pracy. Jednocześnie przekazujemy nasze uwagi do zaproponowanego projektu ustawy. Jesteśmy przekonani o tym, że ich uwzględnienie w przygotowanej regulacji zapewniłoby bardziej kompleksowe wsparcie dla biznesu.

II. Uwagi szczegółowe

1. Pozytywnie oceniamy wprowadzenie w projektowanej ustawie zasady, zgodnie z którą w przypadku niedających się usunąć wątpliwości co do treści proponowanych przepisów, rozstrzyga się je na korzyść przedsiębiorcy (art. 2a). Stanowi ona realizację zgłaszanych przez nas postulatów oraz idei ujętych w tzw. Konstytucji Biznesu.
2. Projekt przewiduje zawieszenie poboru podatków i opłat, o których mowa w Ordynacji podatkowej, dla wszystkich przedsiębiorców. Jest to niewątpliwie rozwiązanie, które pozytywnie wpłynęłoby na kondycję przedsiębiorstw i dałoby szansę na zachowanie płynności finansowej. To właśnie utrzymanie płynności finansowej będzie decydujące w walce o przetrwanie kryzysu. Popieramy możliwie szeroki zakres ulg, z tym zastrzeżeniem, że konieczne jest uwzględnienie możliwości budżetu państwa. Należy rozważyć, czy przedsiębiorstwa w dobrej kondycji finansowej, które nie utraciły płynności, również powinny zostać objęte tak daleko idącą ulgą.
3. Pozytywnie oceniamy propozycję skrócenia czasu na zwrot nadwyżki podatku VAT do trzech dni. Jest to propozycja, która może realnie wpłynąć na poprawę płynności finansowej. Proponowane rozwiązanie jest tym bardziej uzasadnione, że prawo do uzyskania zwrotu nadwyżki VAT jest fundamentalnym prawem podatnika i wynika z zasady neutralności tego podatku.
4. Za zasadne należy uznać przyznanie prawa do dodatkowego zasiłku opiekuńczego rodzicom dzieci do 12 r. ż. (art. 4). Obecne rozwiązanie obejmujące jedynie rodziców dzieci do 8 r. ż. jest w tym zakresie niewystarczające. Ponadto zwracamy uwagę na to, że przepisy nie uwzględniają sytuacji rodziców najmłodszych dzieci, które nie uczęszczają jeszcze do żłobka czy przedszkola. Sprawowanie opieki nad dziećmi w wieku poniżej 2 czy 3 lat przez innych członków rodziny (np. dziadków) jest w stanie epidemii niemożliwe. Rodzicom takich dzieci nie przysługuje dodatkowy zasiłek opiekuńczy. Tymczasem dzieci w wieku 2-3 lat z pewnością w większym stopniu wymagają sprawowania osobistej opieki przez rodzica, aniżeli dzieci w wieku 8 czy 12 lat. Ponadto mamy wątpliwości co do propozycji, aby wysokość zasiłku za każdy dzień wynosiła 1/30 minimalnego wynagrodzenia (art. 4a ust. 3). Obecne rozwiązanie

przewidujące 80% wynagrodzenia pracownika jest pod tym względem korzystniejsze dla ubezpieczonych.

5. Projekt zakłada zmianę art. 15g poprzez możliwość przyznania dofinansowania wynagrodzeń pracowników wykonujących pracę w warunkach „zagrożenia ekonomicznego”. Jednak przepis nie definiuje co oznacza to pojęcie. Projekt w cytowanym przepisie nie zakłada również możliwości obniżenia wymiaru czasu pracy pracownika, co w obecnej sytuacji wzmacnia ochronę miejsc pracy. Pojęcie warunków „zagrożenia ekonomicznego” wymaga doprecyzowania, aby pracodawcy mieli pewność czy mogą skorzystać z przewidzianego wsparcia. Projekt zakłada wyższe dofinansowanie w razie przestoju ekonomicznego niż obowiązująca ustawa, co zasługuje na aprobatę. Jednak proponowana wysokość dofinansowania- do kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę może się okazać niewystarczająca.
6. Pozytywnie oceniamy umożliwienie pracodawcy samodzielnego ustalania warunków przestoju ekonomicznego, wówczas gdy w ciągu 10 dni nie dojdzie do porozumienia ze stroną społeczną (art. 15 g ust. 12). Niemniej jednak zaproponowane rozwiązanie wprowadza ograniczenie, iż warunki ustalone przez pracodawcę obowiązują do czasu zawarcia porozumienia ze stroną społeczną, nie dłużej jednak niż przez 7 dni. Oznacza to, że w praktyce pracodawcy i tak będą mieli trudność, aby samodzielnie wprowadzić przestój ekonomiczny. W obecnej sytuacji zwiększy to tylko ryzyko likwidacji miejsc pracy. Ponadto w projektowanym ust. 10 zabrakło możliwości zawarcia porozumienia z przedstawicielami pracowników wyłoniętymi również do innych celów przewidzianych przepisami k.p., chodzi tu o sytuację, kiedy przedstawiciele pracowników są nieobecni z uwagi na kwarantannę czy korzystanie z dodatkowego zasiłku opiekuńczego.
7. Pozytywnie należy również ocenić dopłaty przewidziane dla pracodawców, którzy zatrudnią pracowników w celu zastępstwa osób przebywających na kwarantannie (art. 15g ust. 22).
8. Inne uwagi do art. 15g:

-art. 15 g ust. 9 – ustalenie warunków i trybu wykonywania pracy w warunkach zagrożenia ekonomicznego lub przestoju ekonomicznego powinna następować wyłącznie w drodze porozumienia. Zawieranie porozumienia jest mniej sformalizowanym trybem niż układ zbiorowy pracy. Układ zawiera się w drodze rokowań, następnie podlega on rejestracji. Również zmiana obowiązującego układu następuje w drodze protokołu dodatkowego, który także podlega rejestracji. Ustalenie warunków układzie jest długą procedurą i zbyt sformalizowaną.

-W art. 15 ust. 15 zaproponowano, że środki przysługują na okres od 3 do 6 miesięcy. Na podstawie jakich kryteriów organ będzie decydował o długości okresu przyznania wsparcia? Przepis należy doprecyzować.

-W proponowanym art. 15g ust. 16 należy rozważyć czy wnioski nie powinny być składane do jednego organu. W projekcie założono, że UP będzie przysyłał wniosek do marszałka województwa. Może to opóźnić proces rozpatrywania wniosku i w konsekwencji opóźnić wypłatę świadczeń. Dlatego wnioski należy składać bezpośrednio do organu rozpatrującego sprawę.

Ponadto świadczenia powinny być przyznawane w drodze złożonego wniosku, a nie umowy.

-art. 15g ust. 18 i 20 – przepis zakłada, że dofinansowanie będzie pomocą de minimis, czyli pomocą limitowaną. Będzie to skutkowało tym, że wprowadzone na mocy ustawy instrumenty pomocowe, mogą zostać dodatkowo ograniczone ze względu na limit pomocy de minimis.

-Przewidziane w art. 15g ust. 21 rozwiązanie, iż wnioski rozpatruje się w kolejności ich wpływu może skutkować tym, że pomoc będzie limitowana i nie otrzymają jej wszyscy zainteresowani.

9. Rozwiązanie umożliwiające pracodawcy samodzielne ustalanie warunków i trybu pracy w ramach równoważnego systemu czasu pracy, stanowi realizację postulatu Pracodawców RP (art. 15zf ust. 6a). W naszej ocenie pracodawca powinien mieć możliwość wprowadzenia elastycznych rozwiązań w zakresie czasu pracy każdorazowo kiedy nie uda się zawrzeć porozumienia ze stroną społeczną. W obecnej sytuacji jest to kluczowe dla ochrony miejsc pracy.
10. Ponadto popieramy możliwość wydłużenia okresu rozliczeniowego do 3 miesięcy w każdym systemie czasu pracy, które jest również rozwiązaniem realizującym postulat elastycznego czasu pracy (art. 15x ust. 1 pkt 3).
11. Popieramy zwolnienie ze składek dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Jednak rozwiązanie to powinno zostać rozszerzone na wszystkie firmy przeżywające trudności ekonomiczne w związku ze skutkami COVID-19, bez ograniczeń co do ich wielkości np. firmy, które w okresie X 2019 – IX 2020 doświadczyły spadku przychodów powyżej 30%, w stosunku do poprzedniego, roku będą miały umorzone zaległości ZUS za pracowników, których nie zwolnili. Konieczna przy tym jest gwarancja utrzymania uprawnień dla osób ubezpieczonych. Przepisy muszą też zapewnić możliwość przedłużenia zwolnień na kolejne miesiące (art. 31zo).
12. Generalnie pozytywnie należy odnieść się do propozycji dodania art. 15zzca, w którym projektodawca proponuje pokrywanie z budżetu państwa kosztów stałych przedsiębiorcy do wysokości 40 tys. zł miesięcznie, przez 6 miesięcy. Pomoc jest udzielana na wniosek przedsiębiorcy i pokrywa koszty czynszu, opłat za paliwo czy wodę. Jednocześnie pozostawienie otwartego katalogu opłat stałych, które mogą być pokrywane ze środków budżetu państwa może budzić pewne wątpliwości co do zakresu pomocy (zbyt szeroki) i paradoksalnie utrudnić szybkie przyznawanie pomocy poprzez konieczność bardzo dokładnej analizy składanych przez przedsiębiorcę wniosków.
13. Zwiększenie kwoty pożyczki dla mikroprzedsiębiorców z 5 tys. zł do 50 tys. zł zasługuje na poparcie. Zważywszy na to, że mikroprzedsiębiorca może zatrudniać nawet 9 pracowników, udzielenie mu wsparcia w wysokości 5 tys. zł jest niewystarczające.
14. Propozycja utworzenia Funduszu Płynnościowego przeznaczonego na zapewnienie środków finansowych dla przedsiębiorców, którym decyzjami właściwych organów zakazano prowadzenia działalności, bądź którzy musieli ograniczyć swoją działalność zasługuje na poparcie. Pracodawcy RP od początku obecnego kryzysu zwracają uwagę na potrzebę zapewnienia płynności przedsiębiorcom. Założenia takiego wsparcia przedstawiono dopiero 8 kwietnia, podczas gdy wielu przedsiębiorców już od miesiąca, a niektórzy jeszcze dłużej, nie może prowadzić swojej działalności.

15. Zmiana art. 31f dotycząca możliwości zawieszenia przedsiębiorcy obowiązku spłaty rat kredytów czy rat leasingowych jest słuszną, natomiast pojawia się pytanie o korelację tej propozycji z wymogami, jakie muszą spełniać instytucje finansowe. Konieczna byłaby tu opinia Komisji Nadzoru Finansowego.
16. Bez wątpienia należy pochylić się nad sytuacją przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność w specjalnych strefach ekonomicznych (SSE). Projektodawca sugeruje dodanie art. 31zzf, a w jego ramach zniesienie limitu zatrudnienia określonego w zezwoleniu na prowadzenie działalności na terenie danej SSE. Postawiony warunek dla zniesienia limitu w postaci utrzymania limitu zatrudnienia do 31 marca br. jest rozsądny. Jednocześnie sam limit zatrudnienia może być niewystarczający w sytuacji, gdy przedsiębiorca działający na terenie SSE został zmuszony - w związku z Covid-19 - do istotnego ograniczenia swojej działalności.
17. Propozycja zawarta w art. 10 opiniowanego projektu, polegająca na wyrównaniu przez budżet państwa strat finansowych poniesionych przez samorządy w wyniku epidemii Covid-19, poprzez uzupełnienie subwencji, zasługuje na poparcie. Jest to tym bardziej istotne, iż dochody samorządów były w ostatnich latach systematycznie uszczuplane poprzez kolejne zmiany, chociażby dotyczące podatku PIT. Silne samorządy są niezwykle ważne z punktu widzenia prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Samorządy są ważnym partnerem oraz inwestorem, który znajduje się najbliżej obywateli.

III. Ochrona zdrowia

W projekcie, w obszarze dotyczącym ochrony zdrowia, znalazły się elementy pomocowe dla służby zdrowia, w tym:

- wsparcie w ramach Funduszu Szerokopasmowego wyposażenia placówek ochrony zdrowia w szybkie łącza internetowe i sprzęt umożliwiający prowadzenia zdalnej diagnostyki medycznej (celem ograniczenia konieczności fizycznych kontaktów pacjentów z lekarzami) oraz równoległe wyposażenie osób ze szczególnych grup społecznych (osoby starsze, osoby niepełnosprawne) w urządzenia i usługi umożliwiające wykonywanie codziennych aktywności (w tym korzystanie z usług ochrony zdrowia) w sposób zdalny. Fundusz Szerokopasmowy zostanie zasilony jednorazową dotacją z budżetu państwa w wysokości 87 mln zł;
- zachowanie uprawnień niezbędnych do udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy przez ratowników jednostek współpracujących z systemem Państwowego Ratownictwa Medycznego, w przypadku wygaśnięcia ważności stosownych zaświadczeń albo szkoleń czy też terminów akredytacji dla szkół pielęgniarstwa;
- Elektroniczna przekazywanie dokumentów do Narodowego Funduszu Zdrowia.

Natomiast w żaden sposób nie zostały spełnione postulaty dotyczące określenia i zapewnienia odpowiednich środków pomocowych dla podmiotów leczniczych, które w związku z obecną sytuacją zmagają się z ogromnymi komplikacjami w zakresie zwiększenia pracochłonności, drastycznego wzrostu kosztów funkcjonowania, w tym w szczególności zakupu wyposażenia, środków ochrony.

Branża medyczna ma dzisiaj szczególne znaczenie i nie można dopuścić do pogorszenia jej sytuacji finansowej.

Nasze postulaty pozostają wciąż aktualne – działania, które są konieczne obejmują w szczególności:

- stworzenie specjalnych warunków pracy dla personelu medycznego oraz pracowników aptek – zabezpieczenie w środki ochrony osobistej oraz zapewnienie możliwości wykonywania badań diagnostycznych;
- zwiększenie liczby testów dla pacjentów oraz personelu medycznego;
- wprowadzenie rozwiązań rozszerzających możliwość wykonywania badań diagnostycznych, poprzez dopuszczenie udzielania świadczeń zdrowotnych polegających na wykonywaniu badań laboratoryjnych w pojazdach oraz obiektach przenośnych, ustawionych na terenie podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne;
- umożliwienie wytwarzania środków dezynfekujących w aptekach oraz zapewnienie ciągłości dostaw i dostępu do leków;
- przeniesienie na budżet państwa kosztów ponoszonych przez podmioty lecznicze związanych z kwarantanną personelu medycznego;
- umożliwienie zastosowania cesji zobowiązań podmiotów leczniczych na KUKE i BGK (w nawiązaniu do art. 54 ustawy o działalności leczniczej);
- przejęcie przez budżet państwa za pośrednictwem ZUS finansowania składek na ubezpieczenia społeczne pracowników wykonujących pracę w szpitalach i ratowników medycznych – w części finansowanej przez ubezpieczonych. Takie rozwiązanie podniosłoby wynagrodzenia netto osób, które z ogromnym poświęceniem wykonują swoje obowiązki zawodowe, niejednokrotnie przeznaczając swoje prywatne fundusze na zakup brakujących środków ochronnych;
- na czas działań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 konieczne jest wstrzymanie prowadzonych aktualnie kontroli aptek i nie wszczynanie nowych, zarówno przez Inspekcję Farmaceutyczną, jak i Narodowy Fundusz Zdrowia;
- uruchomienie systemu dopłat do czynszów najmu w wysokości co najmniej 50% miesięcznego czynszu przez okres trwania pandemii;
- zwolnienie z opłacania proporcjonalnie obliczonej części składki na obowiązkowe ubezpieczenie OC podmiotu wykonującego działalność leczniczą za szkody będące następstwem udzielania świadczeń zdrowotnych albo niezgodnego z prawem zaniechania udzielania świadczeń zdrowotnych;
- stworzenie specjalnego programu preferencyjnych kredytów gwarantowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego;
- zwolnienie z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społecznie i zdrowotne w czasie trwania pandemii również w sytuacji podmiotów zatrudniających więcej niż 9 pracowników;
- umożliwienie podmiotom leczniczym ubiegania się o instrumenty wsparcia przewidziane w pakiecie ustaw „Tarcza antykryzysowa” bez konieczności udowodnienia spadku przychodu czy sprzedaży usług;
- umożliwienie comiesięcznego rozliczania świadczeń medycznych w wysokości 1/12 kontraktu rocznego zawartego z NFZ, wraz z możliwością umorzenia min. 60% wartości tych zaliczek po ustaniu epidemii, z uwagi na brak możliwości

fizycznych i ekonomicznych wypracowania lub zwrotu wartości pobranych środków.